

Sygn. akt **IV U 1282/18**

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 lutego 2019 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Jolanta Krzywonos

Protokolant: st. sekr. sądowy Maria Misiuda

po rozpoznaniu w dniu 7 lutego 2019 r. w Rzeszowie

sprawy z wniosku M. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o podleganie ubezpieczeniu społecznemu

na skutek odwołania M. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 09/08/2018 r.(...)

zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. z dnia 09/08/2018r (...)w ten sposób, iż stwierdza, że M. P. jako osoba prowadząca działalność gospodarczą nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniu emerytalnemu , rentowemu i wypadkowemu tymczasowo w Polsce od 1 stycznia 2016r do 29 lutego 2016r.

Sygn. akt IV U 1282/18

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 7 lutego 2019 r.

Decyzją z dnia 9.VIII.2018 r. (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. stwierdził, iż M. P. od 1.I.2016r do 29.II.2016r podlega ustawodawstwu polskiemu w zakresie zabezpieczenia społecznego w oparciu o art. 83 pkt. 1w związku z art.6 pkt.1b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 987/2009 z 16.IX. 2009 r. (Dz. Urz. UE L 284/1 z 30.10.2009r. ze zm.).

W uzasadnieniu Zakład wskazał, iż dla wnioskodawczyni ustalono jako właściwe ustawodawstwo polskie od dnia od 1.I.2016r do 29.II.2016r gdyż Słowacka Instytucja Zabezpieczenia (...) nie zgodziła się z ustaleniem ustawodawstwa s. , a wnioskodawczyni w tym okresie , w Polsce prowadzi działalność gospodarczą . Tym samym, realizowanym przez wnioskodawczynię tytułem do ubezpieczeń od 1.I.2016r do 29.II.2016r. jest prowadzenie działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do czasu ustalenia , które ustawodawstwo jest właściwe .

Od powyższej decyzji odwołanie złożyła M. P. zaskarżając ją w całości oraz wnosząc o jej zmianę i stwierdzenie ,iż od 1.I.2016r do 29.II.2016r nie podlega ubezpieczeniu w Polsce z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej .

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. w odpowiedzi na odwołanie podtrzymał stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji i wnosił o jego oddalenie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. P. figuruje w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej jako przedsiębiorca prowadzący działalność gospodarczą jako Gabinet Weterynaryjny M. P. od dnia 1.X.2009r. Wnioskodawczyni wyrejestrowała działalność od 1.III.2012r do 29.II.2016r. W okresie od 1.III.2012r do 6.V.2013r Instytucja S. wystawiła dla wnioskodawczyni formularz A1 / okres bezsporny /. Za okres od 7.V.2013r do 31.XII.2015r organ rentowy wydał decyzję ,że wnioskodawczyni podlega ustawodawstwu polskiemu .

Zaskarżoną decyzją organ rentowy stwierdził podleganie ubezpieczeniu z tytułu działalności gospodarczej od 1.I.2016r do 29.II.2016r.

Od 1.III.2016r jest zgłoszona do ubezpieczenia z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej.

Organ rentowy prowadził postępowanie celem ustalenia właściwego ustawodawstwa. Organ rentowy ustalił dla wnioskodawczyni na okres od 1.I.2016r do 31.XII.2016r w związku z zatrudnieniem u pracodawcy S. S. s .r. o ustawodawstwo s..

Zgodnie z zaświadczeniem przedłożonym przez wnioskodawczynię zatrudnienie w tej firmie trwało od 1.I.2016r do 29.II.2016r.Organ rentowy zawiadomił instytucję s.o tym fakcie informując ,iż oczekuje na stanowisko w terminie 2 miesięcy od momentu poinformowania o tymczasowym ustaleniu ustawodawstwa s. / pismo z 25.VIII.2016r do S. P. w B. /.

Organ rentowy ustalił słowackie ubezpieczenie w oparciu o fakt, że w spornym okresie była zatrudniona na S.na podstawie umowy o pracę.

S.organ ubezpieczeniowy nie zgodził się z tym ustaleniem ,gdyż w jego opinii zatrudnienie na S. ma charakter marginalny ,gdyż wykonuje pracę tylko 12 godzin miesięcznie.

Organ rentowy w Polsce nadal trwał przy swoim stanowisku stwierdzając ,że praca w wymiarze 12 godzin miesięcznie za wynagrodzeniem 35 euro miesięcznie nie jest pracą marginalną.

Wobec powyższego organ na S. zawiadomił ZUS Oddział w R. o rozpoczęciu pierwszej fazy dialogu i postępowania wyjaśniającego zgodnie z decyzją Komisji Administracji ds. Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego nr A1 z 12.VI.2009r w sprawie ustanowienia procedury dialogu.... .

Pismem z 7.IV.2017r organ rentowy przesłał do Instytucji S.ostateczne stanowisko ZUS, w którym organ rentowy stwierdził ,że w okresie od 1.I.2016r do 29.II.2016r wobec wnioskodawczyni ma zastosowanie ustawodawstwo słowackie.

W związku z powyższym S. Instytucja Zabezpieczenia Społecznego poinformowała ,że wszczęto drugą formę procedury dialogu.

Wobec tego w oparciu o art.6 pkt.1b rozporządzenia 987/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady /WE/ Nr 987/2009 z dnia 16.IX.2009r dotyczącego wykonania rozporządzenia /WE? Nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego organ rentowy stwierdził ,że wnioskodawczyni w spornym okresie podlega ustawodawstwu polskiemu / akta ZUS/.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentacji z akt organu rentowego oraz akt sprawy. Dowody z dokumentów, złożonych w aktach organu rentowego oraz aktach sprawy nie budziły żadnych wątpliwości co do swej autentyczności i brak było podstaw by kwestionować ich wiarygodność. Sąd miał w tym względzie na uwadze nie

tylko fakt, że została ona sporządzona przez uprawnione do tego organy w przewidzianej prawem formie, ale również niekwestionowanie przedmiotowej dokumentacji przez żadną ze stron.

Sąd zważył, co następuje:

W okolicznościach niniejszej sprawy z uwagi na fakt prowadzenia przez wnioskodawczynię działalności gospodarczej na terytorium Polski i podpisania umowy o pracę z pracodawcą s., rozważenia wymaga zastosowanie w sprawie przepisów wspólnotowej koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego – rozporządzenie z Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 883/2004 z 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE Nr L.04.166/1) a także rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 987/2009 z 16 września 2009 r. dotyczące wykonania rozporządzenia (WE) Nr 883/2004 (Dz. Urz. UE Nr L.09.284/1), które powinny być stosowane łącznie.

Koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego należy do kluczowych kwestii związanych z realizacją swobody przemieszczania się w Unii Europejskiej oraz podejmowania aktywności zawodowej. Polska status państwa członkowskiego Unii Europejskiej uzyskała z dniem 1 maja 2004 r. a zatem przepisy rozporządzeń dotyczących koordynacji krajowych systemów zabezpieczenia społecznego stosuje bezpośrednio. Już w preambule rozporządzenia Rady (EWG) nr 1408/71 wyraźnie zostało stwierdzone, że pracownicy najemni i osoby prowadzące działalność na własny rachunek przemieszczające się we wspólnocie powinny być objęte systemem zabezpieczenia społecznego tylko jednego państwa członkowskiego w celu uniknięcia zbiegu właściwych ustawodawstw i wynikających z tego komplikacji. Dlatego też obowiązująca w tej materii zasada stosowania ustawodawstwa jednego państwa członkowskiego polega na podporządkowaniu ustawodawstwu tylko jednego państwa czyli stosowanie jego postanowień tak jakby zainteresowany realizował swą aktywność zawodową w całości na terytorium tego państwa.

Wnioskodawczyni domaga się ustalenia wobec niej ustawodawstwa właściwego w związku z działalnością zawodową wykonywaną w dwóch państwach członkowskich Unii Europejskiej w Polsce i S.. W takiej sytuacji zastosowanie znajduje art. 13 rozporządzenia 883/2004 a w szczególności jego ust. 3 stanowiący, że osoba, która normalnie wykonuje pracę najemną i pracę na własny rachunek w różnych Państwach Członkowskich podlega ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, w którym wykonuje swą pracę najemną. Tak jak wskazano wcześniej osoby te traktowane są, do celów stosowania ustawodawstwa określonego zgodnie z tymi przepisami, tak jak gdyby wykonywały każdy swoją pracę najemną lub pracę na własny rachunek i jakby uzyskiwały cały swój dochód w zainteresowanym Państwie Członkowskim

W tym miejscu wyjaśnienia wymagają pewne definicje określeń wspólnotowych. Praca najemna oznacza formę zatrudnienia. Cechą charakterystyczną stosunku pracy jest to, że przez pewien okres jedna osoba wykonuje świadczenia na rzecz innej osoby pod jej kierownictwem, w zamian za co otrzymuje wynagrodzenie (por. wyroki: z dnia 3 lipca 1986 r. w sprawie 66/85, L.-B., a także z dnia 11 września 2008 r. w sprawie C-228/07, P.). Natomiast pod pojęciem ustawodawstwa należy rozumieć, w odniesieniu do każdego państwa członkowskiego, przepisy ustawowe, wykonawcze i inne oraz obowiązujące środki wykonawcze odnoszące się do działów systemu zabezpieczenia społecznego, przepisy danego państwa członkowskiego, które tworzą system zabezpieczenia społecznego o charakterze prawa powszechnie obowiązującego w danym państwie. Treść tak określonej normy nie budzi wątpliwości.

Procedura dotycząca stosowania art. 13 czyli poinformowanie przez osobę instytucji wyznaczonej przez właściwą władzę państwa członkowskiego, w którym ma miejsce zamieszkania, o wykonywaniu pracy w dwóch państwach, wymaga zastosowania procedury przestrzegającej właściwości i kompetencji instytucji ubezpieczeń społecznych przewidzianej w art. 16 rozporządzenia wykonawczego nr 987/2009.

Procedura ta przewiduje mianowicie, że po uzyskaniu informacji o wykonywaniu przez daną osobę pracy w dwóch lub więcej państwach członkowskich, wyznaczona instytucja państwa członkowskiego miejsca zamieszkania niezwłocznie ustala ustawodawstwo mające zastosowanie do zainteresowanego, uwzględniając art. 13 rozporządzenia podstawowego oraz art. 14 rozporządzenia wykonawczego. Takie wstępne określenie mającego zastosowanie

ustawodawstwa ma charakter tymczasowy i o swoim tymczasowym określeniu instytucja ta informuje wyznaczone instytucje każdego państwa członkowskiego, w którym wykonywana jest praca (ust. 2). Tymczasowe określenie mającego zastosowanie ustawodawstwa, przewidziane w ust. 2, staje się ostateczne w terminie dwóch miesięcy od momentu poinformowania o nim instytucji wyznaczonych przez właściwe władze zainteresowanych państw członkowskich, zgodnie z ust. 2, o ile ustawodawstwo nie zostało już ostatecznie określone na podstawie ust. 4, lub przynajmniej jedna z zainteresowanych instytucji informuje instytucję wyznaczoną przez właściwą władzę państwa członkowskiego miejsca zamieszkania przed upływem tego dwumiesięcznego terminu o niemożności zaakceptowania określenia mającego zastosowanie ustawodawstwa lub o swojej odmiennej opinii w tej kwestii (ust. 3). W przypadku gdy z uwagi na brak pewności co do określenia mającego zastosowanie ustawodawstwa niezbędne jest nawiązanie kontaktów przez instytucje lub władze dwóch lub więcej państw członkowskich, na wniosek jednej lub więcej instytucji wyznaczonych przez właściwe władze zainteresowanych państw członkowskich lub na wniosek samych właściwych władz ustawodawstwo mające zastosowanie do zainteresowanego jest określane na mocy wspólnego porozumienia, z uwzględnieniem art. 13 rozporządzenia podstawowego i odpowiednich przepisów art. 14 rozporządzenia wykonawczego (ust. 4). W przypadku rozbieżności opinii między zainteresowanymi instytucjami lub właściwymi władzami podmioty te starają się dojść do porozumienia, zastosowanie ma art. 6 rozporządzenia wykonawczego (ust. 4). Instytucja właściwa państwa członkowskiego, którego ustawodawstwo zostało tymczasowo lub ostatecznie określone jako mające zastosowanie, niezwłocznie informuje o tym zainteresowanego (ust. 5).

Wobec zaistniałego w sprawie stanu faktycznego należy wskazać, że co do zasady organ rentowy procedował w niniejszej sprawie prawidłowo. Po otrzymaniu wniosku o ustalenie właściwego ustawodawstwa z uwagi na zbieg tytułów ubezpieczenia wnioskodawczyni tj. własnej działalności na terenie Polski i pracy najemnej na terenie S., ustalił dla wnioskodawczyni w okresie od 1.I. 2016r. do 28.II.2016r. tymczasowo ustawodawstwo słowackie w zakresie zabezpieczenia społecznego, o czym poinformował instytucję.. Na skutek powyższego do organu rentowego wpłynęło pismo instytucji s. informujące, że nie zgadza się z tym stanowiskiem i ostatecznie uruchomiła procedurę dialogu.

Wobec powyższego organ rentowy zmienił swoje stanowisko i wydał zaskarżoną decyzję przyjmując, że od 1.I. 2016r. do 28.II.2016r. wnioskodawczyni podlega ustawodawstwu polskiemu w zakresie ubezpieczenia społecznego.

Organ rentowy powiadomił odpowiedni organ rentowy na S. o tym, że tymczasowo objął wnioskodawczynię w spornym okresie ubezpieczeniem z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce .

Zdaniem Sądu informacja ta spowoduje, że Słowacka Instytucja Zabezpieczenia Społecznego nie zgłosi sprzeciwu. To oznacza, że po upływie dwóch miesięcy od poinformowania jej o tej decyzji, decyzja ta stanie się ostateczna .

Dodać należy, że zdaniem ZUS praca wnioskodawczyni na S. nie ma charakteru marginalnego .

Organ rentowy powołuje się w decyzji na art. 6 ust.1 b cyt. wyżej rozporządzenia Nr 987/2009.

Zaś zdaniem Sądu w niniejszej sprawie winien mieć zastosowanie art.6 ust.1a ponieważ należy mieć na uwadze w pierwszej kolejności przepis art.13 ust.3 rozporządzenia podstawowego Nr 883/2004, który mówi o pierwszeństwie prawodawstwa państwa członkowskiego, w którym wykonywana jest praca najemna .

Wnioskodawczyni wykonuje pracę najemną tylko na S., zatem należy stosować tak jak to ustalił ZUS pierwotnie ustawodawstwo s. .

To ustawodawstwo powinno trwać do czasu rozstrzygnięcia tego tematu w formie trwającego dialogu, tym samym zdaniem Sądu decyzja ZUS jest przedwczesna.

Wobec powyższego Sąd orzekł zgodnie z art. 477¹⁴ § 2 kpc.